

РЕШЕНИЕ

с.Бехтерево

КАРАР

№ 18

от 19 февраля 2021 г.

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә территорияль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә һәм Бехтерев авыл жирлегендә яшәүчеләрнең жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашу хокукларын тәмин итү, Бехтерев авыл жирлегендә территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру өчен хокукый һәм оештыру нигезе булдыру максатларында Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге советы, Алабуга муниципаль районы Бехтерев авыл жирлеге Советы

Карар:

1. Кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының Бехтерев авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә территорияль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибе турындагы нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Председатель

Н.В.Кусаев

Оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибе турында нигезләмә

Алабуга муниципаль районы Бехтиево авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында " Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында

Глава 1. Общие положения

1 Статья 1. Әлеге Нигезләмәнең гамәлдә булу өлкәсе

Әлеге Нигезләмә территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйлә мөнәсәбәтләрне жайга сала һәм территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру, аның эшчәнлегә һәм гамәлгә ашыруын туктату белән бәйлә мәсьәләләргә кагыла.

Статья 2. Территориаль ижтимагый үзидарә

1. Бехтерев авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, башка федераль законнар, « Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында "2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасының башка законнары, Муниципаль берәмлек уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла., жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актлары белән.

2. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру хокукына уналтынчы яшыкә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләр ия.

3. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру хокукына түбәндәге хокукый вәкаләтләр керә::

инициатор булырга, ул яши торган территориядә территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә куюда катнашырга;

территориаль ижтимагый үзидарә үткәрә торган гражданнар жылышыларында һәм конференцияләрендә катнашу;

территориаль ижтимагый үзидарә органнарына сайланырга һәм сайланырга;
территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегә турында мәгълүматны контрольдә тоту һәм алу хокукы.

4. Аның Уставы нигезендә территориаль ижтимагый үзидарә юридик зат була ала.

Мәкалә 3. Бехтерев авыл жирлегендә территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру принциплары

1. Бехтерев авыл жирлегендә территорияль ижтимагый үзидарә принципларда тормышка ашырыла:

законлылык, иреклек, кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен саклау һәм яклау;

территорияль ижтимагый үзидарә органнарының хәбәрдарлыгы һәм жәмәгатьчелек фикерен исәпкә алу, сайлаулары һәм контрольдә тотуы,

бөтен муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләре белән тиешле территориядә халык мәнфәгатьләрен яраштыру;

жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча үз инициативаларын кабул итү һәм гамәлгә ашыруда мөстәкыйльлек һәм җаваплылык;

территорияль ижтимагый үзидарә органнары белән конструктив хезмәттәшлек;

территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру формаларын халык тарафыннан сайлап алу иреге.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә санап үтелгән принциплар жирле үзидарә органнарының норматив хокукый эшчәнлегенә һәм территорияль ижтимагый үзидарәнең гамәли эшчәнлегенә нигезе булып тора.

Мәкалә 4. Территорияль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенә максатлары, бурычлары һәм төп юнәлешләре

1. Территорияль ижтимагый үзидарәнең максатлары булып тора:

- гражданның турыдан-туры яшәү урыны буенча жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә җәлеп итү;

- кешенең яшәү урыны буенча яшәү тирәлегенә сыйфатын күтәрү;

- жирлек халкында алардан файдалануда булган муниципаль милеккә һәм торак-коммуналь хужалык объектларына карата җаваплы мөнәсәбәт формалаштыру.

2. Территорияль ижтимагый үзидарә бурычларына аның Уставы белән кертелгән мөмкин:

жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча халыкның үз инициативаларын гамәлгә ашыру өчен жәмәгать эшләрен оештыру;

устав белән территорияль ижтимагый үзидарә компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча фикер алышуны оештыру;

территорияль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенә өчен кирәкле мәгълүматны алу һәм тарату;

жирлекнең жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән хезмәттәшлек;

территорияль ижтимагый үзидарә территориясендә муниципаль хезмәтләр эшен камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү һәм кертү;

халыкның фикерен ачыклау, шул исәптән сораштыру һәм анкеталаштыру үткәрү;

территорияль ижтимагый үзидарә территориясә торышын тикшереп тору;

гражданның торак-көнкүреш характерындагы мәсьәләләрне хәл итүдә ярдәм итү.

3. Территорияль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенә территорияль ижтимагый үзидарә көчләре белән мөстәкыйль хәл ителгән мөмкин һәм турыдан-туры жирле

әһәмияттәге мәсьәләләр белән бәйлә проблемаларны хәл итүгә юнәлдерелергә тиеш. Мондый эшчәнлекнең төп юнәлешләренә кертелергә мөмкин:

1) территорияль ижтимагый үзидарә территориясен төзекләндерү, шул исәптән йорт яны территорияләрен яшәлләндерү, аларны тәртиптә тоту һ. Б. лар.;

2) халыкның ял итү урыннарын, уен һәм спорт мәйданчыкларын да кертеп, ял итү сыйфатын күтәрүдә ярдәм итү, бушлай лекцияләр оештыру, китаплар, фильмнар һәм башкалар белән алмашу, мәдәни, спорт һәм башка ял чаралары, шул исәптән балалар һәм яшьләр өчен һ. б. оештыру һәм уздыру һ. Б. лар.;

3) территорияль ижтимагый үзидарә территориясе чикләрендә гражданның тормыш куркынычсызлыгын арттыру чараларында катнашу, шул исәптән жәмәгать тәртибен саклау буенча ирекле дежурлыкны да кертеп, хокук саклау органнарына гражданның хокукка каршы гамәлләр кылулары турында хәбәр итү, янгыннарны сүндерүдә ярдәм итү, табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү, янгынга каршы стендларны тиешле хәлдә тоту һ. Б. лар.;

4) гражданның социаль якланмаган категорияләренә (өлкән яшьтәге, инвалидлар, аз тәәмин ителгән, ялгыз, шулай ук күп балалы гаиләләргә) һәм авыр тормыш хәлендә калган башка кешеләргә, ярдәмгә мохтажларны ачыклау, хәленнән килгәнчә ярдәм күрсәтү, шәфкатьлелек һәм хәйрия акцияләре оештыру, мондый акцияләр үткәрүдә оешмаларга һәм гражданның ярдәм итү, территорияль ижтимагый үзидарә көчләре белән хәл ителергә тиешле проблемалар турында социаль яклау органнарына хәбәр итү.

4. Әлеге статьяның 1-3 өлешләрендә территорияль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенә максатларын, бурычларын һәм төп юнәлешләрен санап чыгу төгәл яисә искәrmә булып тормый һәм территорияль ижтимагый үзидарә уставын эшләгәндә гражданның аларның күләменә һәм эчтәлегенә төзәтмәләр керту хокукын чикләми.

Бүлек 2. Уставны гамәлгә кую, теркәү һәм территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруны туктату

5 Статья. Территорияль ижтимагый үзидарәне оештыру тәртибе

1. Территорияль ижтимагый үзидарә оештыру максатларында кимендә 10 кешедән торган гражданның инициатив төркеме оештырыла.

2. Инициатив төркем:

1) Бехтерев авыл жирлегә Советы адресына территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә кую нияте турында хәбәрnamә жиберә, анда булырга тиеш:

территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру күздә тотылган территория чикләрен билгеләү турында тәкъдимнәр, әлеге территория чикләрен тасвирлауны да кертеп;

күрсәтелгән территориядә яшәүчеләр саны турында белешмәләр бирүгә запрос;

инициатив төркем әгъзалары турында белешмәләр (фамилиясе, исеме, атасының исеме, туу датасы, сериясе, номеры һәм бирү датасы, паспорт яки гражданин паспорты, яшәү урыны адресы, Тиешле территориядә яшәү фактын раслаучы документ);

2) Территориаль ижтимагый үзидарэ Уставы проектын эшлэүне гамэлгэ ашыра һәм территориядэ яшәүче гражданның жылышыларын оештыра, аның чикләрендэ территориаль ижтимагый үзидарэне гамэлгэ ашыру күздэ тотыла;

3) Бехтерев авыл жирлеге Советы тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарэ чикләрен билгеләгәннән соң, гражданның жылышын яисә конференциясен чакыра, аның каравына жирлекнең тиешле территориаль ижтимагый үзидарэне гамэлгэ кую, территориаль ижтимагый үзидарэ уставын кабул итү һәм мәсьәләләрне караганда территориаль жәмәгатьчелек үзидарәсе вәкилен (вәкилләрен) билгеләү һәм территориаль жәмәгатьчелек үзидарәсен тәкъдим итү вәкаләте бирелгән вәкилене (вәкилләрен) билгеләү турындагы мәсьәләләрне карый, территориаль ижтимагый үзидарэ уставын теркәү белән бәйле.

3. Хәбәр ителгәннән соң инициатив төркем эш этапларының теләсә кайсы өлешендә Бехтерев авыл жирлеге Советына Уставны эшләүдә, гражданның жылышын яки конференциясен әзерләүдә һәм үткәрүдә Оештыру, методик һәм консультатив ярдәм сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы.

4. Территориаль ижтимагый үзидарэ территориаль ижтимагый үзидарэ уставы теркәлгәннән соң, Бехтерев авыл жирлеге Советы тарафыннан гамэлгә куелган дип санала.

Мәкалә 6. Территориаль ижтимагый үзидарэ территорияләре һәм чикләре

1. Территориаль ижтимагый үзидарэ халык тарафыннан гражданның жылышылары яки конференцияләре үткәрү юлы белән, шулай ук гражданның түбәндәге территорияләре чикләрендэ территориаль ижтимагый үзидарэ органнары булдыру юлы белән гамэлгә ашырыла.:

- күпфатирлы торак йортның подъезды;
- күпфатирлы торак йорт;
- торак йортлар Төркеме;
- торак микрорайон;
- авыл жирлеге булмаган авыл торак пункты;
- гражданның башка яшәү территорияләре.

2. Территориаль ижтимагый үзидарэ гамэлгә ашырыла торган территория чикләре Бехтерев авыл жирлеге Советы тарафыннан әлеге территориядә яшәүче халык тәкъдиме белән билгеләнә.

2.1. Билгеле бер территориядә бер Территориаль ижтимагый үзидарэ гамэлгә ашырыла алмый.

3. Бер территория чикләрендэ тулысынча яки өлешчә кабатлый торган территориаль ижтимагый үзидарэ органы эшли алмый.

4. Территориаль ижтимагый үзидарэ гамэлгә ашырыла торган территория чикләре өзәлмәс булырга тиеш (әгәр аның составына бер торак йорт керә икән).

4.1. Территориаль ижтимагый үзидарэ гамэлгә ашырыла торган территория чикләре муниципаль берәмлек чикләреннән чыга алмый.

4.2. Билгеләнгән тәртиптә предприятиеләр, учреждениеләр, оешмаларга беркетелгән территорияләрдә территориаль ижтимагый үзидарэ тиешле жир кишәрлегенә ия булучы белән килешенеп гамэлгә ашырыла.

5. Бехтерев авыл жирлеге Советы территориаль ижтимагый үзидарэ территориясе чикләрен билгеләргә яисә Советның хәбәрнамәсе килгән көннән соң

2 айдан да соңга калмыйча территориянең башка Нигезлэнгән вариантын тәкъдим итәргә тиеш. Әлеге мәсьәләне утырышка чыгару Совет регламенты таләпләренә туры китереп башкарыла.

Каршылыklar килеп чыккан очракта, чикләрен билгеләү турындагы мәсьәләне өстәмә өйрәнү зарурилыгы булганда, әлеге мәсьәләне карау вакыты озайтылырга мөмкин, ләкин советның чираттагы утырышына кадәр.

Бехтерев авыл жирлегә Советы инициативалы төркемнең түбәндәге очракларда чикләрен билгеләү турындагы тәкъдимен кире кага:

- әгәр инициатив төркем тәкъдим иткән территория территорияль ижтимагый үзидарә чикләрен билгеләү турында Карар кабул ителгән территориягә тулысынча туры килә икән (әлеге Нигезләмәнең 8 статьясындагы 14 өлешендә каралган нигезләр буенча күрсәтелгән карарны гамәлдән чыгару очраklарыннан тыш).;

- әгәр инициатив төркем тәкъдим иткән территориядә торак йортлар тулысынча юк икән;

- әгәр әлеге Нигезләмәнең 7 статьясындагы 1 өлешендә каралган тәртиптә һәм срокларда инициатив төркем тәкъдиме Тиешле территориядә яшәүче гражданныр жыелышының беркетмәсе белән расланмаса.

Әлеге Нигезләмәнең 5 статьясындагы 2 өлешендә 1 пункттында күрсәтелгән белешмәләр инициатив төркем тарафыннан тулы күләмдә тапшырылмаган очракта, чикләрен билгеләү турында тәкъдимнәрне карау срогы тулы комплект документлар бирелгән көннән исәпләнә.

Инициативалы төркем тарафыннан дәрәс булмаган белешмәләр бирелгән очракта, документлар инициатив төркемгә кире кайтарыла, чикләрен билгеләү турындагы тәкъдим каралмый.

6. Бехтерев авыл жирлегә Советы тарафыннан чикләр билгеләнгән очракта, инициатив төркем гамәлгә кую жыелышы яки конференциясен чакыру процедурасын башлый.

7 Статья. Территорияль ижтимагый үзидарә чикләрен билгеләү белән бәйлә килеп туган каршылыklарны жайга салу тәртибе

1. Инициатив төркем тәкъдим иткән территория башка инициатив төркем тәкъдим иткән территория белән тулысынча яисә өлешчә туры килсә һәм әлеге территориядә территорияль ижтимагый үзидарә оештырылмаган булса (әлеге территориягә карата Совет тарафыннан территорияль ижтимагый үзидарә чикләрен билгеләү турында Карар кабул ителмәгән), документларны карау киләсе тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Инициатив төркем (алга таба - вәкаләтле орган) биргән документларны алдан карауны гамәлгә ашыручы Орган, тәкъдимнәр тапшырылганнан соң, тиешле территориягә карата тәкъдимнәр биргән барлык инициативалы төркемнәргә, барлыкка килгән хәл турында хәбәр итә һәм әлеге мәсьәләне Совет утырышына керткәнче, совет утырышына чикләрен билгеләү турында килешүгә килергә тәкъдим итә.

Күрсәтелгән килешү булмаганда, инициатив төркемнәр тарафыннан туры килә торган территориядә яшәүчеләр жыелышлары үткәренелергә тиеш, аларда гражданнырның әлеге территорияне теге яки бу территорияль ижтимагый

үзидарәгә кертү буенча фикере ачыкланырга һәм рәсмиләштерелергә тиеш. Шулу вакытта:

- жыелышның кворумы территориаль ижтимагый үзидарәдә катнашу хокукына ия халык саныннан туры килә торган территориядә яшәүчеләр саныннан чыгып билгеләнә;

- жыелышта унтугыз яшкә житкән туры килгән территориядә яшәүчеләрнең өчтән береннән дә ким булмаган өлеше мәжбүри тәртиптә булырга тиеш;

- жыелышта әлеге территориядә чикләренә билгеләү турында тәкъдимнәр биргән барлык инициатив төркемнәр, тиешле сайлау округларыннан сайланган депутатлар, жирлек башкарма комитеты вәкилләре катнашырга хокуклы.;

- туры килә торган территориядә яшәүчеләр үзләре яшәгән территорияне теге яки бу территориаль ижтимагый үзидарә чикләренә кертү вариантлары турында хәбәр ителергә тиеш;

- туры килгән территориядә яшәүчеләр территорияне территориаль ижтимагый үзидарә чикләренә кертүнең бер варианты өчен генә тавыш бирә.

Бехтерев авыл жирлегә советы бер территорияне территориаль ижтимагый үзидарәләр чикләренә кертү турында Карар кабул ителергә тиешле жыелышлар беркетмәләре нигезендә чикләре билгеләү турында Карар кабул итә.

Территориаль ижтимагый үзидарәләрнең туры килүче территория мөнәсәбәтләрендә башка инициатив төркемнәр тарафыннан тәкъдим ителгән чикләре, әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән таләпләргә туры килгән очракта, туры килүче территориядән тыш билгеләнә.

Әлеге өлешнең икенче абзацында күрсәтелгән хәбәрнамәне жибәргән көннән 1 ай узгач, жыелышлар беркетмәләре инициатив төркемнәр тарафыннан советка тапшырылмаса, территориаль ижтимагый үзидарә оешмасы буенча әлеге инициатив төркемнәрнең гамәлләре туктатылган дип санала.

2. Инициатив төркем тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарә чикләрен билгеләү турында Совет тарафыннан карар кабул ителгән территориягә тулысынча туры килә торган территория чикләрен билгеләү турында тәкъдим бирелгән очракта, тәкъдим кире кагыла (әлеге Нигезләмәнең 8 статьясындагы 14 өлешендә каралган нигезләр буенча чикләрен билгеләү турында советның элек кабул ителгән карарын гамәлдән чыгару очракларыннан тыш).

3. Инициатив төркем тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарә чикләрен билгеләү турында Совет тарафыннан карар кабул ителгән территориягә туры килә торган территория чикләрен билгеләү турында тәкъдим бирелгән очракта, инициатив төркем тарафыннан элек билгеләнгән чикләренә үзгәртү белән ризалашу турында жыелыш яки конференция беркетмәсенең күчәрмәсе тәкъдим ителергә тиеш (әлеге Нигезләмәнең 8 статьясындагы 14 өлешендә каралган нигезләр буенча чикләрен билгеләү турында Совет тарафыннан элегрәк кабул ителгән карарны гамәлдән чыгару очракларыннан тыш). Күрсәтелгән жыелыш яки конференция элегрәк билгеләнгән территория чикләре чикләрендә яшәүче гражданныр арасында үткәрелә.

Жыелыш яки конференция беркетмәсенең күчәрмәсе яңа төзелә торган территориаль ижтимагый үзидарә чикләрен билгеләү белән бер үк вакытта тәкъдим ителгән очракта, Совет тарафыннан элек билгеләнгән территориаль ижтимагый үзидарә чикләрен үзгәртү мәсьәләсе карала.

Жыелыш яки конференция беркетмәсенен күчермәләрен тапшырмаганда, әлеге инициатив төркемнәрнен элгрәк билгеләнгән чикләренә үзгәртү буенча гамәлләре туктатылган дип санала.

4. Территориаль ижтимагый үзидарә әлеге территориядә гамәлгә куелган һәм территориянен бер өлешендә яна территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә кую күздә тотылса, яна төзелә торган территориаль ижтимагый үзидарә чикләре гамәлдәге территориаль ижтимагый үзидарә территориясә чикләрен бер үк вакытта үзгәртү белән билгеләнә.

Инициатив төркем яна территориаль ижтимагый үзидарә оештыруга бәйлә рәвештә әлеге территориядә яшәүче гражданнарның жыелышларын яки конференциясен карап тикшерү өчен гамәлдәге территориаль ижтимагый үзидарә территориясә чикләрен билгеләү турында тәкъдим кертә.

Территориаль ижтимагый үзидарә чикләрен үзгәртү турындагы тәкъдим территориаль ижтимагый үзидарә органына жиберелә.

Территориаль ижтимагый үзидарә органы тәкъдим кәргән көннен бер ай эчендә жыелышны яки конференцияне билгеләргә тиеш.

Жыелыш яки конференция тәкъдим кәргән көннен ике айдан да артмаган срукта үткәделә.

Жыелыш яки конференция беркетмәсенен күчермәсә инициатив төркем вәкиленә бирелә.

Жыелыш яки конференция тарафыннан гамәлдәге территориаль ижтимагый үзидарә чикләрен үзгәртү турында тәкъдим кабул ителгән очракта, гражданнарның инициатив төркемә төзелә торган территориаль ижтимагый үзидарә чикләрен билгеләү турында тәкъдим белән советка мәрәжәгать итә. Аң шулай ук гамәлдәге территориаль ижтимагый үзидарәнен жыелыш яки конференциясә беркетмәсенен күчермәсә дә кушыла.

Территориаль ижтимагый үзидарә органы шулай ук гамәлдәге территориаль ижтимагый үзидарә чикләрен үзгәртү турында тәкъдимнәр жиберә.

Жыелыш яки конференция беркетмәсенен күчермәләрен тапшырмаганда, әлеге инициатив төркемнәрнен яна территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә кую буенча гамәлләре туктатылган дип санала.

Моңа кадәр гамәлгә куелган территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлеген туктату һәм аны законнарда билгеләнгән тәртиптә юридик зат буларак бетерү очраклары искәрмә булып тора.

5. Бер-берсә белән чикләнә торган ике һәм аннан күбрәк территориаль ижтимагый үзидарә берләшкән очракта, инициатив төркем элеккеге чикләрдә территориаль ижтимагый үзидарәне берләштерү, гамәлгә ашыруны туктату һәм берләштерелгән территориаль ижтимагый үзидарәнен чикләрен берләштерү күздә тотыла торган территорияләрдә яшәүче гражданнарның жыелышлары яки конференцияләре каравына билгеләү турында тәкъдимнәр кертә.

Тәкъдимнәр территориаль ижтимагый үзидарәнен һәр органына жиберелә.

Территориаль ижтимагый үзидарәнен тиешле органнары тәкъдимнәр кәргән көннен бер ай эчендә үз территорияләрендә жыелышларны яки конференцияләренә билгеләргә тиеш.

Жыелышлар, конференцияләр тәкъдимнәр кәргән көннен ике айдан да артмаган срукта үткәделә.

Жыелышлар яки конференцияләр беркетмәләре күчермәләре инициатив төркем вәкиленә бирелә.

Барлык территориаль ижтимагый үзидарэлэрнең жыелышлары яки конференцияләре тарафыннан аларны берләштерү, элекке чикләрдә территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруны туктату һәм берләштерелгән территориаль ижтимагый үзидарәнең чикләрен билгеләү турында тәкъдимнәр кабул ителгән очракта, гражданның инициатив төркеме советка аның чикләрен билгеләү турында тәкъдим белән мөрәжәгать итә. Аңа шулай ук гамәлдәге территориаль ижтимагый үзидарәләр жыелышларының яки конференцияләренә күчермәләре дә кушыла.

Юридик затлар буларак теркәлгән территориаль ижтимагый үзидарәләргә берләштерү юридик затларны үзгәртеп кору өчен граждан законнары белән билгеләнгән хокукый нәтижеләргә китерә.

6. Территориаль ижтимагый үзидарәне ике һәм аннан да күбрәк инициативалы төркем бүлгән очракта, территориаль ижтимагый үзидарәне бүлү, элекке чикләрдә территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруны туктату һәм барлыкка килә торган территориаль ижтимагый үзидарәләргә чикләрен билгеләү турында тәкъдим кертә.

Тәкъдим территориаль ижтимагый үзидарә органына жиберелә.

Территориаль ижтимагый үзидарә органы тәкъдим кәргән көннән бер ай эчендә жыелышны яки конференцияне билгеләргә тиеш.

Жыелыш яки конференция тәкъдим кәргән көннән ике айдан да артмаган срокта үткәрелә.

Жыелыш яки конференция беркетмәсенә күчермәсе инициатив төркем вәкиленә бирелә.

Жыелыш яки конференция тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарәне элеккеге чикләрдә бүлү, гамәлгә ашыруны туктату һәм барлыкка килә торган территориаль ижтимагый үзидарәләргә чикләрен билгеләү турында тәкъдим кабул ителгән очракта, гражданның инициатив төркеме советка аларның чикләрен билгеләү турында тәкъдим белән мөрәжәгать итә. Аңа шулай ук жыелышның яисә гамәлдәге территориаль ижтимагый үзидарә конференциясенә карар күчермәсе дә кушыла.

Юридик зат буларак теркәлгән территориаль ижтимагый үзидарә бүленеше юридик затларны үзгәртеп кору өчен граждан законнары белән билгеләнгән хокукый нәтижеләргә китерә.

Мәкалә 8. Оештыру жыелышы яки конференция

1. Оештыру жыелышын яки конференцияне оештыруны һәм үткәрүне гражданның инициатив төркеме тәэмин итә.

2. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру күздә тотылган территориядә 200 дән артык кеше яшәсә, гамәлгә кую конференциясе үткәреләргә мөмкин.

3. Гамәлгә кую конференциясенә делегатлар саны вәкилләкнең нормасын кимендә 1 вәкил яисә 30 гражданның 1 вәкил тәэмин итәргә тиеш.

4. Гамәлгә кую конференциясенә Делегат гражданның жыелышында йә вәкиле булып торучы гражданның имзаларын жыю юлы белән сайлана.

5. Оештыру жыелышының яисә конференциянең чакырылуы, аны үткәрү датасы, вакыты һәм урыны турында инициатив төркем Тиешле территориядә яшәүчеләргә, аны үткәрүгә 7 көннән дә ким булмаган вакыт эчендә, әлегә

территориядә яшәүче барлык кызыксынган кешеләрне мәғлүмат белән тәмин итә торган (игъланнар урнаштыру, фатирларны йөрөп чыгу һ.б.), шулай ук жирлек советы, авыл жирлеге башкарма комитеты язма рәвештә хәбәр итә.

6. Гамәлгә кую конференциясен үткәргән очракта инициатив төркем конференция делегатларын сайлауны һәм аларны үткәру датасы, вакыты, урыны турында хәбәр итүне оештыра.

7. Жыелыш яки конференция башланыр алдыннан жыелышка яки конференциягә килгән Тиешле территориядә яшәүчеләрне (конференция делегатлары) теркәү үткәрелә.

8. Гамәлгә кую жыелышы хокуклы дип санала, әгәр анда тиешле территориядә яшәүчеләрнең өчтән бер өлешеннән дә ким булмаган өчтән бер өлеше катнашса, уналтынчы яшькә житкән;

9. Оештыру конференциясе хокуклы, әгәр анда уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләрнең өчтән береннән дә ким булмаган өлешен тәшкит итүче гражданнар жыеннарында сайланган делегатлар катнашса.

10. Жыелышта яки конференциядә рәислек итүче һәм сәркатип сайлана.

11. Жыелыш яки конференцияне үткәру процедурасы язма рәвештә алып барыла торган беркетмәдә чагыла. Беркетмәгә жыелышта рәислек итүче һәм жыелыш яки конференция секретаре кул куя.

12. Жирле үзидарә органнары үз вәкилен гамәлгә кую жыелышында яки конференциядә катнашу өчен киңәш бирү тавышы хокукы белән жибәрергә хокуклы.

13. Оештыру жыелышында яки конференциядә карарлар кабул ителә:

- тиешле территория чикләрендә территориаль ижтимагый үзидарә оештыру турында;

территориаль ижтимагый үзидарә органнарын сайлау турында;

- территориаль ижтимагый үзидарә уставын кабул итү турында;

- территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү белән бәйлә мәсьәләләрне караганда территориаль ижтимагый үзидарәне тәкъдим итәргә вәкаләтле вәкилле (вәкилләрен) сайлау турында.

Күрсәтелгән карарлар ачык тавыш бирү юлы белән гади күпчелек тавыш белән кабул ителә.

14. Бехтерев авыл жирлеге Советының территориаль ижтимагый үзидарә чикләрен билгеләү турында карары кабул ителгәннән соң алты ай эчендә территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү өчен документлар тапшырылмаса, территориаль ижтимагый үзидарә оешмасы буенча гамәлләр туктатылган дип санала. Шулай ук вакытта Бехтерев авыл жирлеге Советының чикләрен билгеләү турындагы карары гамәлдән чыгарыла.

9 Статья. Территориаль ижтимагый үзидарә уставы

Территориаль ижтимагый үзидарә Уставында билгеләнә:

1) ул гамәлгә ашырыла торган территория;

2) Территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенә максатлары, бурычлары, формалары һәм төп юнәлешләре;

3) территориаль ижтимагый үзидарә органнарының вәкаләтләрен формалаштыру, туктату, хокуклары һәм бурычлары, вәкаләтләре вакыты;

- 4) карарлар кабул итү тәртибе;
- 5) мөлкәт сатып алу тәртибе, шулай ук күрсәтелгән мөлкәттән һәм финанс чараларыннан файдалану һәм файдалану тәртибе;
- 6) территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруны туктату тәртибе.

10 Статья. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү тәртибе

1. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү өчен территориаль ижтимагый үзидарәнең вәкаләтле вәкиле (вәкаләтле вәкилләре) Бехтерев авыл җирлеге Советына тапшырыла:

- территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү турында гражданнар җыелышының барлык вәкаләтле вәкилләре тарафыннан имзаланган гариза;

- территориаль ижтимагый үзидарә оештыру турында Карар кабул ителгән гражданнар җыелышы яки конференциясе беркетмәсе, аның нигезендә, аның фамилиясен, исемен, атасының исемен, туган көнен, сериясен, паспорт яки паспортны алмаштыручы документның номерын һәм датасын, һәр вәкаләтле вәкилнең яшәү урыны адресын күрсәтеп, кабул ителде;

- территориаль ижтимагый үзидарә Уставының ике нөсхәсе.

2. Башка документларны тапшыру турындагы таләп, әлеге статьяның 1 пунктында билгеләнгән документлардан тыш, рөхсәт ителми.

3. Вәкаләтле вәкилгә документлар алу өчен, исемлек һәм аны алу датасы күрсәтелгән расписка бирелә.

4. Авыл җирлеге башлыгы территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү турындагы документлар кергән көннән ике атна эчендә аның уставын теркәү яки теркәүдән баш тарту турында Бехтерев авыл җирлеге Советы Карары проекты алдан карауны һәм эзерләүне оештыра.

5. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын алдан карау җирлек башлыгы тарафыннан төзелә торган комиссия тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин, аның составына депутатлар, җирлек башкарма комитеты вәкилләре керә.

6. Гражданнар җыелышының вәкаләтле вәкилләре территориаль ижтимагый үзидарә уставын алдан караганда һәм җирлек Советы утырышында киңәш бирү тавышы хокукы белән катнашырга хокуклы.

7. Гражданнар җыелышының карары буенча вәкаләтле вәкилләр территориаль ижтимагый үзидарә уставын теләсә кайсы этапта аның теркәлгәнчегә кадәр Бехтерев авыл җирлеге Советы тарафыннан чакыртып алырга хокуклы.

8. Бехтерев авыл җирлеге Советы территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү яки аны теркәүдән баш тарту турында карар кабул итә. Уставны теркәүдән баш тарту мотивлаштырылган булырга тиеш.

9. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәүдән баш тарту өчен нигез булып территориаль ижтимагый үзидарә Уставы нормаларының Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы Конституциясенә һәм Татарстан Республикасы законнарына, муниципаль берәмлек Уставына, башка муниципаль хокукый актларга каршы килүе тора.

10. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәүдән баш тарту территориаль ижтимагый үзидарә оештыруның максатка ярашсызлыгы аркасында рөхсәт ителми.

11. Уставны теркәүдән баш тартуга суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

12. Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән территорияль ижтимагый үзидарә уставын теркәү мәсьәләсе буенча дәлилленгән карар өч көн дәвамында рәсми рәвештә гражданнар жылышының вәкаләтле вәкиленә (вәкаләтле вәкилләренә) язма рәвештә житкерелергә тиеш.

13. Территорияль ижтимагый үзидарә уставын теркәгән очракта Уставның бер нөсхәсе, аны теркәү турындагы тамга белән, гражданнар жылышының вәкаләтле вәкиленә тапшырыла, икенче нөсхәсе Советта саклана.

14. Территорияль ижтимагый үзидарәләр уставларын теркәү турындагы мәгълүматлар жирлек Советы алып бара һәм жирлек Советы эшләрендә саклана торган территорияль ижтимагый үзидарәләр уставлары реестрында чагыла.

15. Территорияль ижтимагый үзидарә Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр Уставны теркәү тәртибенә охшаш тәртиптә Совет тарафыннан теркәлергә тиеш. Күрсәтелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр Совет тарафыннан теркәлгән көннән үз көченә керә.

16. Территорияль ижтимагый үзидарәне юридик зат буларак теркәү Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

11 Статья. Территорияль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруны туктату, территорияль ижтимагый үзидарә органнары вәкаләтләрен туктату тәртибе

1. Территорияль ижтимагый үзидарә вәкаләтләрен туктату тәртибе аның Уставы белән билгеләнә.

2. Юридик зат булган территорияль ижтимагый үзидарә эшчәнлегә юридик затны бетерү өчен гамәлдәге законнарда каралган тәртиптә туктатыла.

3. Территорияль ижтимагый үзидарәнең юридик зат булмаган эшчәнлегә гражданнар жылышы яки конференциясе карары буенча йә территорияль ижтимагый үзидарә органнарының вәкаләтләре вакыты чыккан очракта, гражданнар жылышы яки конференциясе тарафыннан 6 ай дәвамында яңа органнар сайланмаган очракта туктатылырга мөмкин.

4. Территорияль ижтимагый үзидарә органнарының вәкаләтләре территорияль ижтимагый үзидарә Уставында каралган очракларда һәм тәртиптә, шулай ук территорияль ижтимагый үзидарә Уставы белән билгеләнгән сроктан соң туктатыла.

5. Территорияль ижтимагый үзидарә органнарының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылырга мөмкин:

территорияль ижтимагый үзидарә органнары вәкаләтләрен туктату турында гражданнар жылышы яисә конференциясе карарлары;

гамәлдәге закон таләпләрен бозган очракта, суд карары законлы көченә кәргән;

территорияль ижтимагый үзидарә Уставында каралган башка очракларда.

Бүлек 3. Территорияль ижтимагый үзидарә органнары

12 Статья. Территорияль ижтимагый үзидарә органнары

1. Территориаль ижтимагый үзидарәнең иң югары органы булып территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру буенча гражданнар жылышы яки конференциясе тора. Территориаль ижтимагый үзидарә гражданнарның жылышы яки конференциясе тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2. Гражданнарның жылышы яки конференцияләре карары буенча территориаль ижтимагый үзидарә Уставы нигезендә территориаль ижтимагый үзидарә органнары төзелергә мөмкин.

3. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары буларак чыгыш ясый алалар:

- территориаль ижтимагый үзидарәнең бердәм органнары (территориаль ижтимагый үзидарә рәисе, территориаль жәмәгать үзидарәсе казначысы һ. б.);

- территориаль ижтимагый үзидарәнең коллегияль органнары (комитетлар, Советлар һ.б.), гражданнарның жылышлары һәм конференцияләре арасындагы чорда территориаль ижтимагый үзидарә исеменнән чыгыш ясаучы.

4. Территориаль ижтимагый үзидарә органнарының вәкаләтләрен формалаштыру, туктату, хокуклары һәм бурычлары, вәкаләтләре вакыты, алар тарафыннан карарлар кабул итү тәртибе территориаль ижтимагый үзидарә Уставы белән билгеләнә.

13. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары:

1) Тиешле территориядә яшәүче халык мәнфәгатьләрен тәкъдим итәләр;

2) гражданнарның жылышларында һәм конференцияләрендә кабул ителгән карарларның үтәлешен тәмин итәләр;

3) Тиешле территориядә яшәүче гражданнарның социаль-көнкүреш ихтияжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән торак фондын карап тоту, территорияне төзекләндерү буенча хужалык эшчәнлеген, күрсәтелгән гражданнар акчалары исәбеннән дә, шулай ук жирлек башкарма комитеты белән муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын кулланып, килешү нигезендә дә башкара ала.;

4) әлеге органнар һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затлары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектларын жирлек советына һәм Башкарма комитетына кертергә хокуклы.

Территориаль ижтимагый үзидарә органнары инициативалы проектны проект инициаторлары сыйфатында тәкъдим итә алалар.

2. Территориаль ижтимагый үзидарә органнарының башка хокуклары һәм бурычлары гамәлдәге законнар, муниципаль хокукый актлар нигезендә территориаль ижтимагый үзидарә Уставы белән билгеләнә.

14. Статъя. Гражданнар жылышлары яки конференциясе

1. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру максатларында гражданнарның жылышларын яки конференцияләрен билгеләү һәм үткөрү тәртибе аның Уставы белән билгеләнә һәм жылыш яки конференцияне үткөрү вакыты һәм урыны турында гражданнарга алдан хәбәр итүне күздә тотарга тиеш.

2. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жылышы, әгәр анда уналтынчы яшкә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләрнең өчтән береннән дә ким булмаган өлеше катнашса, хокуклы дип санала.

3. Территориаль ижтимагый үзидарэне гамэлгэ ашыру мәсьәлэләре буенча гражданнар конференциясе, әгәр анда уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләрнең өчтән ике өлешеннән дә ким булмаган сайланган делегатлар катнашса, хокуклы дип санала.

4. Территориаль ижтимагый үзидарэне гамэлгэ ашыручы гражданнар жыелышының яки конференцияләренең аерым вәкаләтләренә керә:

1) территориаль ижтимагый үзидарэ органнары структурасын билгеләү;

2) Территориаль ижтимагый үзидарэ уставын кабул итү, үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;

3) территориаль ижтимагый үзидарэ органнарын сайлау;

4) территориаль ижтимагый үзидарэ эшчәнлегенең төп юнәлешләрен билгеләү;;

5) территориаль ижтимагый үзидарэнең керемнәре һәм чыгымнары сметасын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны раслау;

б) территориаль ижтимагый үзидарэ органнары эшчәнлеге турындагы хисапларны карау һәм раслау.

7) инициативалы проектны тикшерү һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.

15 Статья. Территориаль ижтимагый үзидарэ рәисе

1. Территориаль ижтимагый үзидарэнең бердәнбер органы-территориаль ижтимагый үзидарэ рәисе, гражданнар жыелышы яисә конференциясе тарафыннан сайлана һәм тиешле территориядә яшәүче гражданнары, Гражданнар, юридик затлар, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарэ органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләрдә тәкъдим итә.

2. Рәис вәкаләтләренә кертелгән:

гражданнар жыелышларын, конференцияләрен әзерләү һәм үткөрүне оештыру, гражданнарның жыелышларын һәм конференцияләрен алып бару;

кабул ителгән карарларның үтәлешен контрольдә тоту;

территориаль ижтимагый үзидарэ кассасы чараларын тоту юнәлешләрен эшләү;

гражданнар жыелышлары һәм конференцияләре карарлары нигезендә ижтимагый касса чаралары белән эш итү;

гражданнар жыелышлары һәм конференцияләре карарларын, беркетмәләрен имзалау;

ижтимагый характердагы башка мәсьәләләрне хәл итү.

3. Территориаль ижтимагый үзидарэ Уставы белән территориаль ижтимагый үзидарэнең коллегияль органнары (комитетлар, Советлар) каралган булса, территориаль ижтимагый үзидарэ рәисе сайланмый, ә аның функцияләрен территориаль ижтимагый үзидарэ комитеты (Советы) Рәисе башкара.

16. Территориаль ижтимагый үзидарэ казнасы

1. Территориаль ижтимагый үзидарэ (жәмәгать кассасы) акчаларын жыю, исәпкә алу һәм тотуның дәрәслеге өчен җавап бирүче гражданнар жыелышы яисә конференциясе тарафыннан сайланучы бердәнбер финанс органы территориаль ижтимагый үзидарэнең казначысы булып тора.

2. Казначей вәкаләтләренә карата мөнәсәбәт:
гражданның акчалата взносларын исәпләү;
акча жыю һәм исәпкә алу;

территориаль ижтимагый үзидарә рәисе тарафыннан ижтимагый касса чараларын дәрәс итеп тотылуын контрольдә тоту;
халык алдында һәм территориаль ижтимагый үзидарә органнары алдында ижтимагый касса чараларын тоту турында хисап.

3. Территориаль ижтимагый үзидарә Уставы белән территориаль ижтимагый үзидарәнең коллегияль органнары (комитетлар, Советлар) каралган булса, территориаль ижтимагый үзидарәнең казначысы сайланмый, ә аның функцияләрен территориаль ижтимагый үзидарә комитеты (Советы) казнасы башкара.

17 Статья. Территориаль ижтимагый үзидарә комитетлары (Советлары)

1. Территориаль ижтимагый үзидарәнең коллегияль органы (комитет, совет һ.б.), территориаль ижтимагый үзидарә Уставы нигезендә, жылышта һәм (яки) конференциядә яшәү урыны буенча гражданның тарафыннан сайлана.

2. Комитет (совет) территориаль ижтимагый үзидарә Уставы белән билгеләнгән срокка кимендә өч кеше сайлана. Коллегияль орган составына комитет (Совет) һәм комитет (совет) рәисе керә.

3. Жирле үзидарә комитеты (Советы) территориаль ижтимагый үзидарә исеменнән гражданның жылышлары яки конференцияләре арасында үз вәкаләтләре чикләрендә территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәгән мизгелдән бирле чыгыш ясей.

4. Комитет (Совет) компетенциясенә түбәндәге мәсьәләләргә хәл итү кертелгән мөмкин:

территориаль ижтимагый үзидарә Уставы белән комитет (Совет) белән житекчелек итү территориаль ижтимагый үзидарә рәисенә йөкләнмәгән очракта, Комитет (совет) рәисен сайлау;

комитет (Совет) әгъзаларын сайлау;

комитет (Совет) ижтимагый кассасын булдыру һәм акчаларны тоту тәртибен билгеләү;

Бехтерев авыл жирлегә жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек;

гражданның жылышының һәм (яки) конференциясенә аерым компетенциясенә кертелмәгән башка мәсьәләләр.

5. Территориаль ижтимагый үзидарә уставы белән тиешле территориаль ижтимагый үзидарә территориясе чикләрендә яшәүче теләсә кайсы гражданның комитет (Совет) утырышында катнашу хокукы каралырга мөмкин. Комитет (совет) утырышында Гражданның катнашу тәртибе территориаль ижтимагый үзидарә Уставы белән билгеләнә.

18. Комитет (совет) рәисе

1. Комитет (совет) рәисе-территориаль ижтимагый үзидарәнең сайланулы заты-комитет тарафыннан үз составыннан сайлана һәм гражданның, юридик затлар, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләрдә комитет (совет) тәкъдим итә.

2. Комитет (Совет) Рәисе вәкаләтләренә әлегә Нигезләмәдә территорияль ижтимагый үзидарә рәисе өчен билгеләнгән вәкаләтләр, шулай ук комитет (совет) эшчәнлеген оештыру буенча үз вәкаләтләре керә.

3. Казначы-территорияль ижтимагый үзидарәнең сайланулы заты-ижтимагый касса чараларын жыю, исәпкә алу һәм тотуның дәрәслеге өчен жавап бирә.

4. Казна комитеты (Совет) вәкаләтләренә әлегә Нигезләмәдә территорияль ижтимагый үзидарә казначысы өчен билгеләнгән вәкаләтләр керә.

5. Территорияль ижтимагый үзидарә Уставы нигезендә комитет (совет) территорияль ижтимагый үзидарә органнарын тотуга керемнәр һәм чыгымнар сметасында каралган үз акчалары чикләрендә рәис һәм казначыга түләү рәвешләрен һәм күләмнәрен мөстәкыйль билгели.

19 Статъя. Территорияль ижтимагый үзидарә органнары карарлары

1. Территорияль ижтимагый үзидарә органнары үз компетенциясе кысаларында карарлар кабул итә. Карарлар кабул итү тәртибе территорияль ижтимагый үзидарә Уставы белән билгеләнә.

2. Территорияль ижтимагый үзидарә органнары тарафыннан үз компетенциясе чикләрендә кабул ителгән карарлар тиешле территория чикләрендә яшәүче гражданныр, шулай ук әлегә территориядә эшчәнлек алып баручы, территорияль ижтимагый үзидарәнең законлы хокукларына һәм мәнфәгатьләренә кагылышлы башка гражданныр һәм юридик затлар тарафыннан үтәлә.

3. Территорияль ижтимагый үзидарә органнары карарлары жирлекнең жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары өчен тәкъдим итү характерына ия.

Бүлек 4. Территорияль ижтимагый үзидарәнең икътисадый нигезе

20 Статъя. Территорияль ижтимагый үзидарәнең финанс ресурслары

1. Территорияль ижтимагый үзидарәнең финанс ресурслары үз акчаларыннан, шулай ук предприятие, учреждение, оешма, гражданнырның ирекле кертемнәре һәм иганәләре, үз эшчәнлекләреннән кергән керемнәр, шулай ук закон белән тыелмаган башка керемнәр хисабына тора.

2. Территорияль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенә гражданнырның акчалата кертемнәре күләме турындагы карар гражданнырның жыелышы һәм (яки) конференциясе тарафыннан кабул ителә һәм күрсәтелгән взносларны ижтимагый кассага кертүнең төрле периодиклыгын күздә тоту ала.

3. Гражданнырның акчалата взносларын исәпкә алу, саклау, куллану һәм контрольдә тоту территорияль ижтимагый үзидарә Уставы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Территорияль ижтимагый үзидарә органнары, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча үз инициативаларын гамәлгә ашыру максатларында, жирле үзидарә органнары белән шартнамәчел мөнәсәбәтләргә керә ала.

5. Жирле бюджеттан акча территорияль жәмәгать үзидарәсе һәм жирлек башкарма комитеты арасында төзелгән шартнамәләр нигезендә, бюджет законнары

таләпләре нигезендә, шул исәптән бюджет акчаларының адреслы һәм максатчан характердагы принцибын үтәп, бирелергә мөмкин.

6. Жирле бюджеттан акча бүлеп бирү шартлары һәм тәртибе Чираттагы финансына жирлек бюджетын раслаганда Советның норматив хокукый акты белән билгеләнә.

21 Статья. Территориаль ижтимагый үзидарә мөлкәте

1. Территориаль ижтимагый үзидарә территориаль ижтимагый үзидарә территориаль ижтимагый үзидарә чаралары хисабына сатып алынган яисә закон тарафыннан тыелмаган башка ысул белән милеккә ия булырга, аннан файдаланырга һәм эш итәргә хокуклы.

2. Мөлкәт сатып алу тәртибе, шулай ук территориаль ижтимагый үзидарә мөлкәте һәм финанслары белән эш итү тәртибе территориаль ижтимагый үзидарә Уставы белән билгеләнә.

Бүлек 5. Территориаль ижтимагый үзидарәнең гарантияләре һәм җаваплылыгы

22 Статья. Территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегә гарантияләре

1. Жирле үзидарә органнары:

жирлек халкына территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру хокукын тормышка ашыруда ярдәм итәләр;

территориаль ижтимагый үзидарә органнарына оештыру һәм методик ярдәм күрсәтәләр;

территориаль ижтимагый үзидарә органнарын аларның эшчәнлегә өчен кирәкле мәгълүмат белән тәмин итәләр;

территориаль ижтимагый үзидарә фикерен исәпкә алырга кирәк булган мәсьәләләр исемлеген билгели;

халык жыелышларының, конференцияләренен, территориаль ижтимагый үзидарә органнарының карарларын үтәүгә ярдәм итәләр;

территориаль ижтимагый үзидарә органнары арасында бәхәсләрне хәл итүгә ярдәм итә.

2. Территориаль ижтимагый үзидарә органнарының мөрәжәгатьләре законнарда билгеләнгән срокларда мәҗбүри каралырга һәм алар буенча жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары тарафыннан чаралар күрелергә тиеш. Карау нәтижеләре турында территориаль ижтимагый үзидарә органнарына хәбәр ителә.

3. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары, Тиешле территориядә яшәүчеләр хокукларын бозучы жирле үзидарә органнарының һәм вазыйфай затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерүләре турында законнарда билгеләнгән тәртиптә судка мөрәжәгать итәргә хокуклы.

23 Статья. Территориаль ижтимагый үзидарәнең дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр белән хезмәттәшлеге

Территориаль ижтимагый үзидарә органнары законнарда билгеләнгән бурычларны һәм эшчәнлекнең төп юнәлешләрен гамәлгә ашырганда жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары (полиция участок

уполномоченныйлары, балигъ булмаганнар эшлэре буенча бүлекчэлэр һ. б.), янгынга каршы хезмэт, санитар-эпидемиологик күзэтчелек, халыкны эш белән тәмин итү, социаль яклау органнары, торак-эксплуатация хужалыгы оешмалары, ветераннар, инвалидларның ижтимагый берләшмэләре, башка органнар, оешмалар, оешмалар белән үзара бәйләнештә торырга хокуклы., ижтимагый берләшмэләр белән хезмәттәшлек итү.

24 Статъя. Территориаль ижтимагый үзидарә органнарының жаваплылыгы

1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнарының жаваплылыгы алар тарафыннан Законнар, муниципаль хокукый актлар бозылганда барлыкка килә.

2. Тиешле территориядә яшәүчеләрнең хокукларын, законнар нормаларын һәм муниципаль хокукый актларны бозып кабул ителгән территорияль ижтимагый үзидарә органнарының карарларына һәм гамәлләренә судта жирлек башлыгы, Совет, гражданнар тарафыннан законнарда билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

3. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары Тиешле территориядә яшәүчеләр алдында жаваплы. Тиешле территориядә яшәүче гражданнарның ышанычы югалган очракта, территорияль ижтимагый үзидарәнең сайлау органы әгъзалары, сайланулы затлар, гражданнарның жыелышы карары буенча һәм (яисә) конференцияләрнең территорияль ижтимагый үзидарә уставында билгеләнгән тәртиптә чакыртып алынырга мөмкин.